

Mistä kysymys

Miksi Sastamalassa ei vapautettu nuohousta?

HENNA SOTAMAA-LEINO
Aamulehti, Sastamala

Sastamalan valtuutetut jättivät viime syksynä valtuustoaloitteen siitä, että Sastamalassa siirryttäisiin piirinuohousjärjestelmästä sopimusperusteiseen nuohousjärjestelmään, jossa kiinteistönomistaja voi itse valita nuohoojansa.

Tampereen aluepelastuslaitoksen lausunnon mukaan nuohouspalvelujen järjestämisestä on tarpeellista tehdä muutoksia tällä hetkellä.

Miksi Sastamalasta ei haluta tehdä vapaan nuohouksen koekuntaa, Tampereen aluepelastuslaitoksen johtaja Olli-Pekka Ojanen?

– Sastamalan kunta on ehkä liian pieni kokeiluun. Vapaassa nuohouksessa on oleellista, että alueella on riittävästi palveluntarjoajia.

Lausunnon sanotaan, että asiaa voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen. Missä tapauksessa näin tehtäisiin?

– Jos Sastamala haluaa jatkaa asian selvittämistä, asiaa voidaan arvioida uudelleen. Pelastuslaitoksena meillä ei ole mitään muutoksia ja kokeiluja vastaan, mutta me emme lähde niitä päämä-

Tausta

Viime syksynä Äetsän alueen piirinuohoojaksi valittiin helsinkiläinen yritys tehtävää aiemmin hoitaneen paikallisen nuohoojan sijaan. **Äetsäläiset keräsivät** 1350 henkilön allekirjoitetun vetoamuksen sen puolesta, että kiinteistönomistaja voi valita itse nuohoojansa. Lisäksi 26 valtuutettua jätti asiasta valtuustoaloitteen.

röimään vaan aloitteen täyty tulla alueelta.

Mitä hyviä ja huonoja puolia vapaassa nuohousjärjestelmässä on?

– Nuohous perustuu kiinteistönomistajan ja nuohousyrittäjän sopimukseen. Hyvä puoli on, että kiinteistönomistaja voi itse valita nuohoojansa, mutta palvelu voi olla kalliimpaa kilpailutilanteesta riippuen. Järjestelmän toimivuutta harvaan asutuilla alueilla on epäilty.

– Nykyjärjestelmässä kiinteistön omistajan on otettava nuohous kilpailutuksen voitaneelta yrittäjältä, mutta pelastuslaitos määrittää palvelun hinnan.

Lyhyesti

Akaa päätti taas lakkauttaa Kurisjärven koulun

KYLÄKOULUT. Akaa päätti jälleen kerran lakkauttaa Kurisjärven kyläkoulun. Tällä kertaa päätöksen teki kaupunginhallitus äänin 8–2. Päätöksen mukaan oppilaat muuttavat Sontulan kouluun. Viimeksi koulun lakkauttamisesta tehtiin periaatepäätös valtuustossa viime joulukuussa. Lopullisen päätöksen kyläkoulun kohtalosta tekee valtuusto ensi viikon keskiviikkona. AAMULEHTI

Yhdeksän haastatellaan Orivedellä

TEKNINEN JOHTAJA. Oriveden kaupunki haastattelee yhdeksää teknisen johtajan viran hakijaa. Tavoitteena on valita uusi johtaja toukokuun valtuustossa.

Virkaa haki määräaikaan mennessä 13 henkilöä. Nykyinen tekninen johtaja jää eläkkeelle elokuussa, mutta käytännössä hän on jo poissa töistä erilaisten lomien vuoksi. AAMULEHTI

Oriveden Päilähden koulu saa ohjaajan

ILTAPÄIVÄTOIMINTA. Oriveden kaupunki antoi luvan määräraikaisen ohjaajan palkkaamiseen Päilähden kouluun. Ohjaajan työaika on 19 tuntia tänä keväänä 3. kesäkuuta asti.

Tähän asti koulun iltapäivätoimintaa on hoitanut koulussa toimivan ryhmäperhepäiväkodin henkilöstö. Hoitoilasten määrän noustua ja iltapäivätoiminnan turvaamiseksi oli tarpeen saada ohjaaja.

Samoin kaupunginhallitus hyväksyi tälle keväälle koulunkäyntiavustajan palkkaamisen Rovastinkankaan kouluun. Määräraha tulee ottaa talousarvion sisäisiin järjestelyihin. AAMULEHTI

Oricopa lunastaa kerralla

KAUPPA. Oricopa Kiinteistöt Oy lunastaa kerralla Oriveden kaupungilta Tykkipuiston nimisen tilan määrärahan ja rakennukset. Kaupunki saa kaupassa 875 000 euroa

4,56 hehtaarin määrälästä ja sillä olevista rakennuksista. Lunastus on tarkoitus tehdä tänä keväänä.

Entisen asevarikon tilat siirtyivät Oriveden kaupungin omistukseen vuonna 2002. Jo tuolloin sovittiin, että varikkoalueella vuokralaisena toimintaa jatkanut yritys lunastaa tiloja itselleen.

Kaupunki maksoi tätä kauppaa laajemmasta alueesta eli koko asevarikkoalueesta 840 000 euroa. Alueelta on aikaisemmin myyty lämpölaite ja toimistorakennustiloja yrityksille. AAMULEHTI

Henna Vuoremaa ehdolla hallintojohtajaksi

VALINTA. Virtain kaupunginhallitus esittää Henna Vuoremaa Virtain uudeksi hallintojohtajaksi. Vihdissä hallintosihteerinä työskentelevä Vuoremaa on koulutukseltaan hallintotieteen maisteri. Valmistelutyöryhmä esitti tehtävään hallintotieteen maisteri Jyri Mäntylää, joka uudessa esityksessä on varasijalla. Päätös syntyi äänin 7–3.

Virtain valtuusto valitsee uuden hallintojohtajan 21. maaliskuuta. AAMULEHTI

Virtain kylille koulutetaan matkaoppaita

VIRRAAT. Virtain kaupunki osallistuu 4 000 eurolla matkaoppaiden koulutukseen. Kyläoppaiden kouluttajana toimii Tampereen ammattikorkeakoulun Virtain yksikkö, ja hankkeessa on mukana myös Virtain kylien kehittämissyhdystys. Koulutetut oppaat voivat tulevaisuudessa vetää opastettuja retkiä matkailijaryhmille. AAMULEHTI

Virtain kaupungista savuton työyhteisö

VIRRAAT. Virtain kaupunki aikoo ryhtyä savuttomaksi työpaikaksi ensi kesäkuusta lähtien. Sisä- ja ulkotiloissa ei tupakoida, eikä sisätiloissa ole tupakointitiloja. Työaikaan kuuluu tupakointi on kielletty. Henkilöstöä tuetaan tupakoinnin lopettamisessa, työnantaja osallistuu nikotiinikorvaushoidon kuluihin. AAMULEHTI

Perinnetutkija Hanna Savisaari on löytänyt divaanin vuorentaustalaisen metsän suurimman kuusen juureta.

Kunnon lähimetsät ovat muuttumassa räkämänniköiksi

Piilo: Metsään eksymisen pitäisi kuulua suomalaisten kansalaisoikeuksiin

MATTI KUUSELA
RAINE LEHTORANTA, KUVAT
Aamulehti

– Toivon että metsään voisi edelleen eksyä. On hyvin opettavainen tunne, kun ei tiedä mistä on tullut ja mihin on menossa, sanoo Hanna Savisaari.

– Eksyksissä ihminen tajuaa, että elämää ei voi hallita, selittää Savisaari eksymisen kauneutta. – Ikävä kyllä syviä eksymismetsiä ei enää juuri ole, metsät on hakattu läpinäkyviksi. Nykyään melkein jokaisen läpi pystyy kulkemaan viidessä minuutissa.

Etenkin hyvistä lähimetsistä alkaa olla tuuhaa pulaa.

Juuri nyt seisomme kuitenkin joten kuten kunniallisessa metsässä. Se löytyy yllättävän läheltä: Ylöjärven Vuorentaustassa vanha ja syvä metsä alkaa heti rivitalojen takaa.

– Onhan tällainen hyvin harvinaista, mallikain outoa. Ja hienoa, kehuu Savisaari komeita kuusia.

– Saattavat hyvinkin olla jopa 150-vuotiaita.

Polku ja maja

Lähdemme kulkemaan kelpo polkua kohti metsän sydäntä.

– Polut kiehtovat minua. Paras on kapea polku, jota kuitenkin on kuljettu paljon. Siinä rupeaa miettimään ihmisen reittejä, valintoja, pohtii Savisaari polun salattua elämää.

– Metsässä muistaa, mikä on tärkeää. Tajuaa, ettei elämästä kannata tehdä liian monimutkaista. Metsä opettaa olemaan läsnä, hän tietää.

– Metsään pääsee piiloon, yksin, iloitsemaan tai suremaan. Metsä on aina ollut suomalaisille myös piilopaikka.

Vastaan tulee vaivalla ja rakkaudella laudoista, lumesta ja jäästä rakennettu maja.

– Lapset viihtyvät yhä metsässä, jos sellainen vain on olemassa.

– Olen varma siitä, että paljon metsässä liikkuvista lap-

Luonnossa 9/10

Aamulehden ja Pirkanmaan luonnonsuojelupiirin yhteinen juttusarja esittelee kymmenessä osassa luonnon monimuotoisuutta. Kerran kuussa tutustutaan asiantuntijan johdolla ajan-kohtaiseen ilmiöön. Nyt vuorossa on metsä. Asiantuntija on metsäaktiivi ja perinnetutkija Hanna Savisaari. Sarjan aiemmat osat on julkaistu 1.4. 1.5. 2.7. 31.7. 12.9. 9.10. 18.11 ja 18.12.

sista kasvaa rauhallisempia ja viisaampia kuin ikävästi ilman metsää jäävästä.

Maahisten tekosia

Lumi on täynnä neulasia, karriketta. Hyvä hanki on siis piiloilla?

– Ei suinkaan, neulaset hangeilla ennestään keuhkoihin, ja ne kuuluvat sinne, näin metsä elää. Ennen vanhaan uskottiin, että Samps Pellervoinen oli levittänyt karrikkeen metsään.

Hanna Savisaari asuu Viljakalassa, mutta opiskelee Joensuu yliopistossa perinnetutkimusta. Erityisesti häntä kiinnostavat Suomen kansan metsäkoskevat uskomukset.

Samps Pellervoinen on kylvänyt keväthangelle neulasia ja jäkäliä: harmaaröyhelöä ja sormipaisukarvetta.

Hakkuuaukion ilmestyminen keskelle tuttua ulkoilmetsää aiheuttaa vuosittain surua tuhansille suomalaisille.

– Suomalaiset ovat kunnioittaneet ja kuunnelleet metsää, sen mielipiteitä, käyneet metsän kanssa vuoropuhelua. Maahisiin en ihan usko, mutta ajattelen, että on olemassa jonkinlainen metsän henki, hän mieltii.

– Ja kyllä, metsä murehtii, jos sitä surutta hakataan.

Tuulen ääni

Savisaari pysähtyy, tervehtii kuusta, hengittää syvään, kuuntelee.

– Hyvä tuulen ääni, hän iloittaa.

– Vanhan kansan tavan mukaan ruupattelen itsekin metsän kanssa. Tervehdin puita ja kysele kulumisia palokärjeltä. Se

kuuluu hyviin tapoihin, metsää pitää kunnioittaa, hän mieltii.

– Tiedän, että tällaisia puheita pitää vähän varoa, ettei aleta pitää hörhönä.

– Sen jälkeen tiedenaisenkin on vaikea esittää asiaansa uskottavasti.

Hanna Savisaaren asia on metsien puolustaminen metsätaloudelta ja avohakkuilta.

– Aika on ajanut tehometäsalouden ohitse. Se tuhoaa metsät, eikä ole edes taloudellisesti järkevää, hän sanoo.

– Metsiä kohdellaan kuin peltoja, mutta luonto ei taipu ihmisen tahtoon. Lopputuloksena Suomeen on saatu valtava määrä epäonnistuneita istutus-

männiköitä, suoranaisia räkämänniköitä.

Pitkä viha

Suomalaisen metsävihalla on pitkät perinteet. Savisaari siteeraa tekstiä 170 vuoden takaa.

*Metsien säästäminen liika-
haukselta on väärä perusnäkemys. On eduksi koko maalle, jos metsät hakataan mahdollisimman tarkasti pois. Siellä, missä metsä vallitsee, vallitsee myös kurjuus, tietämättömyys ja raa-
kuus.*

Näin tuumasi J. V. Snellman vuonna 1840.

– Biologian oppikirjat opettavat edelleen suhtautumaan metseen hyvin yksipuolisesti, metsä-

Fakta

Ekometsätalous

Ekometsätaloudessa pidetään mielessä metsän luonnollinen kehityskulku ja mukailaan sitä.

Käytetään niin sanottua jatkuvaa kasvatusa: metsää ei hakata laajaksi aukeaksi, vaan puita poistetaan harkiten. **Tehtään** metsään pieniä aukkoja, jotta valo pääsee paremmin pohjalle: matkitaan myrskyä.

Pirkanmaan Luonnonsuojelupiiri järjestää metsänhoidon vaihtoehtoja ja metsiensuojelua käsittelevän Metsästä hyvää –seminaarin torstaina 17. maaliskuuta kello 12–16 Tampereella Vanhan kirjastotalon musiikkisalissa.

talouden surukulmasta. Se on hyvin turvallista.

Snellmanin aikalainen J. L. Runeberg näki metsän aivan toisesta kulmasta.

Ei mikään voi valtavammin vaikuttaa matkustajan mieleen kuin noiden äärettömien sydäntä vaellat ikään kuin merenpohjalla, muuttumattomassa, yksitoikkoisessa hiljaisuudessa ja kuulet vain korkealla pääsi päällä tuulen huimusten kuusein ja pilvenkorkuisten honkin latvoissa.

Entä jos ihmislapsi Hanna Savisaari olisi osa oikeaa metsää.

– Sulkasammal kiven kupeessa.

Jos metsä kääntää silmät

MATTI KUUSELA
Aamulehti

Jos oikein hassusti käy, ihminen saattaa joutua metsän peittoon.

Silloin hän ei osaa kotiin, vaikka tie näkyy ja polku on tuttu.

Moni on kokenut ilmiön, mutta ei uskalla siitä kertoa – ettei luultaisi hulluksi.

Siitä ei kuitenkaan ole kyse. Syytä ovat maahiset, metsän hiidet, haltiat. Kansantarinoiden mukaan maahiset ovat pieniä, ihmismäisiä olentoja, jotka asuvat maan alla.

Ihminen joutuu metsän peittoon, jos hän sattuu mieltietystä haaveillessaan astumaan maahisten näkymättömälle polulle, hiiden saralle.

Ihmisilmälle näkymätön polku pettää, ja kulkija tupsahduttaa sammalten läpi maahisten maanalaisten valtakuntaan.

Siellä kaikki on päinvastoin kuin tavallisessa maailmassa. Vasen on oikeaa, eteenpäin on taaksepäin.

Niinpä metsän peitossa harhaileva kulkee koko ajan väärään suuntaan; metsä on kää-

tänyt hänen silmänsä.

Mutta ei hätää, maahiset eivät ole pahoja.

Saattaa olla suurikin onni, jos metsän pidättämä ei pääse koskaan pois. Ja kyllä siihenkin tottuu, että vasemmistosta onkin äkkiä tullut oikeisto, viimeistään huhtikuussa.

Jos oikein hyvä onni käy, metsän pidättämä pääsee osallistumaan maahisten häihin. Siellä hän voi tavata metsän emännän Mielikin ja Samps Pellervoinen, joka on kylvänyt kaiken, ahon ja kivikotkin.